

Piraattipuolueen kannanotto yhdistyslain muutosesityksiin

Tällä sivuilla olevilla numeroiduilla kohdilla viitataan otakantaa.fi-sivustolla olevaan kannanottolomakkeeseen (<http://otakantaa.fi/resourcedisplay.cfm?resfile=88aeea87-8d6d-4125-a46a-e04732eea439>).

Sisällysluettelo

- 1 Yleistä muutostarpeista
- 1 Yhdistyksen kokoukseen osallistuminen tietoliikenneyhteyden ym. avulla (etäosallistuminen)
- 2 Etäosallistuminen perustuu yhdistyksen sääntöihin
- 2 Etäosallistuminen olisi yleensä vain vaihtoehtoinen muoto osallistua fyysiseen kokoukseen
- 4 Etäosallistuminen fyysisen kokouksen aikana, ennakkoäännet ja kokouksen jälkeen annetut äänet
- 5 Yhdistyksen hallituksen harkintavalta etäosallistumismahdollisuuden tarjoamisen suhteen
- 6 Yhdistyksen jäsenten yksimielinen kokous ilman muodollista kokousta
- 7 Etäosallistuminen mahdolliseksi myös valtuutettujen kokouksessa
- 7 Liittoäänestykseen voisi osallistua myös teknisen apuvälineen avulla
- 7 Muu etäosallistumista koskeva palaute
- 8 Yhdistyksen taloushallinnon järjestäminen ja yhdistyksen tarkastus
- 8 Toimeenpaneva johtaja
- 8 Kommentit pykäläehdotuksista
- 11 Yleistä

Yleistä muutostarpeista

19)-26) = Ei kantaa. / Ei perusteluja.

Yhdistyksen kokoukseen osallistuminen tietoliikenneyhteyden ym. avulla (etäosallistuminen)

27) Etäosallistumismahdollisuuksien laajentaminen ja helpottaminen on oikean suuntaista kehitystä.

- * **kannatan X**
- * hyväksyn
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * vastustan

28) Perustelut

Etäosallistumismahdollisuuksien parantaminen on luonnollista kehitystä. Etäosallistumisen hyödyt korostuvat Suomen kaltaisessa maassa, jossa asutus on harvassa ja etäisyydet pitkiä ja erityisesti valtakunnallisesti toimivissa yhdistyksissä. Etäosallistumismahdollisuuksien parantaminen edistää yhdistysten jäsenten tasa-arvoa, asuinpaikasta riippumatta.

Lainmuutoksessa on otettava huomioon mahdollisten etäosallistumistapojen kirjavuus. Lain ei tule vahingossakaan rajata mitään mahdollisuuksia pois. Audio- ja video-osallistuminen ovat vain yhdenlainen osallistumistapa. Tekstipohjainen osallistuminen on usein selkeämpi ja monille osallistujille helpompi ratkaisu saada esitettyä asiansa mahdollisimman ymmärrettävästi. Reaaliaikaisen tekstipohjaisen keskustelun hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla edellyttää

kuitenkin kokonaisuudessaan verkon välityksellä tapahtuvien kokousten sallimista.

Esimerkiksi reaaliaikaisen tekstipohjaisen keskustelun hyötyjä ovat, että keskustelut ja niiden kellonajat on helppo tallentaa. Lisäksi niissä on hyvät mahdollisuudet osallistujien valvontaan ja puheenvuorojen myöntämiseen antamalla kirjoitusoikeus yhdelle henkilölle kerrallaan. Jopa keskustelupöytäkirjojen tekeminen niin haluttaessa on huomattavan paljon helpompaa ja tarkempaa.

29) Muu ehdotus ja sen perustelut

30) Yhdistyksemme/järjestömme on kiinnostunut etäosallistumisen järjestämisestä/selvittämisestä lähivuosina.

Ei kiinnostunut/ei tarpeen 1 2 3 4 **5** Hyvin kiinnostunut

31) Perustelut

Yhdistyslain tällä hetkellä tarjoamat mahdollisuudet erityisesti jäsenäänestysten toteuttamiseen ("erillisissä äänestystilaisuuksissa tai postitse") eivät ole riittäviä. Kumpikin vaihtoehto on kallis ja hankala toteuttaa. Piraattipuolue ry haluaisi hyödyntää toiminnassaan laajasti sähköisiä jäsenäänestyksiä. Erityisesti sähköinen jäsenäänestys tulisi tarpeeseen eri vaalien ehdokasasetteluissa sitten, kun puolue pääsee puolerekisteriin.

Jäsenäänestys on mahdollista toteuttaa verkkoäänestyksenä riittävällä varmuudella. Piraattipuolue ry on kritisoinut sähköisen äänestyksen kokeilua kunnallisvaaleissa. Olemme katsoneet, ettei toistaiseksi ole esitetty sellaista tapaa, joka olisi riittävän turvallinen valtiollisissa vaaleissa. Yhdistysten sisäisessä päätöksenteossa ei ole kuitenkaan kyse sellaisista asioista, jotka vaatisivat yhtä mittavia turvallisuusjärjestelyjä. Tämä linja on nykyisessäkin yhdistyslaissa, joka säätelee jäsenäänestyksiä varsin yleisluontoisesti.

Etäosallistuminen perustuu yhdistyksen sääntöihin

32) Etäosallistumismahdollisuus voisi olla vain, jos siitä määrätään yhdistyksen säännöissä. Jäsenellä ei siten olisi suoraan lain perusteella etäosallistumisoikeutta.

- * kannatan
- * **hyväksyn X**
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * vastustan

33) Perustelut

Jättämällä asia kokonaan yhdistyksen säännöissä määrättäväksi edistetään sitä, että etäosallistumisen käytännöt muotoutuvat sellaisiksi kuin yhdistykset katsovat niille itselleen sopiviksi. Pakollinen etäosallistumismahdollisuus voisi tuottaa vaikeuksia joillekin yhdistyksille.

34) Muu ehdotus ja sen perustelut

Etäosallistuminen olisi yleensä vain vaihtoehtoinen muoto osallistua fyysiseen kokoukseen

35) Etäosallistuminen olisi tärkeimpien yhdistyksen kokoukselle kuuluvien asioiden osalta vain vaihtoehtoinen kokoukseen osallistumismuoto perinteisen kokousoosallistumisen rinnalla.

Asioissa, jotka lain mukaan on päätettävä kokouksessa, olisi siten edelleen aina pidettävä myös perinteinen kokous (mm. henkilövalinnat, tilinpäätösasiat, sääntöjen tai äänestys- ja vaalijärjestyksen muutos, yhdistyksen purkaminen).

- * kannatan
- * hyväksyn
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * **vastustan X**

36) Perustelut

Piraattipuolue pitää ehdotusta etäosallistumisen mahdollistamisesta kokouksissa erittäin kannatettavana ja toivottavana. Esitys on kuitenkin jäänyt siinä mielessä puolitiehen, että se ei mahdollista kokousten pitämistä kokonaan etäosallistumisella. Esityksestä ei käy ilmi, kuinka suuri osuus kokouksen osanottajista voi olla etäosallistujia. Tämä on tulkittavissa niin, että fyysisesti samassa paikassa olevia henkilöitä on oltava vähintään sen verran, että he yksinään muodostaisivat päätösvaltaisen kokouksen. Tämän pitäisi kuitenkin käydä esityksestä selkeämmin ilmi.

Piraattipuolue ei näe estettä kokonaan verkossa tai vaikkapa videoneuvotteluna pidettävien kokousten sallimiselle. Piraattipuolue oudoksuu mietinnössä esitettyä näkemystä, että "perinteisestä kokouksesta luopuminen voisi johtaa vaikeisiin rajanvetotilanteisiin muun muassa sen suhteen, milloin päätöksenteon voidaan katsoa tapahtuneen". Etäosallistumisessa on mahdollista käyttää aivan samanlaista kokousmenettelyä kun perinteisissäkin kokouksissa. Päätöksenteko tapahtuu, kun keskustelu on käyty, esitykset tehty ja kun puheenjohtaja on ilmaissut päätöksen syntyneen.

37) Muu ehdotus ja sen perustelut

Piraattipuolueen mielestä yhdistyslain pitäisi mahdollistaa kokonaan etäosallistumisen avulla pidettävät kokoukset. Haluaisimme myös, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön.

Ehdotamme esitetyn uuden 17 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Säännöissä voidaan määrätä, että kokoukseen voidaan osallistua tai kokous voidaan pitää kokonaan postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla.

38) Muista kuin kyselyn 35) kohdassa tarkoitetuista asioista yhdistyksen jäsenet voisivat päättää ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse tai teknisen apuvälineen avulla, jos säännöissä niin määrätään.

Ehdotus poikkeaa voimassa olevasta laista vain siten, että osallistumismuotona voisi olla myös tekninen apuväline.

- * kannatan
- * **hyväksyn X**
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * vastustan

39) Perustelut

Piraattipuolue ry kannattaa sanan "jäsenäänestys" käyttöönottamista. Sana on jo yleisessä käytössä ja sen puuttuminen yhdistyslaista on selkeä puute. Ilmaus "tekninen apuväline" saattaa olla vaikeasti ymmärrettävissä. Pykälässä voitaisiin säätää "jäsenäänestyksestä" ja todeta, että jäsenäänestys voi tapahtua "erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla". Kannatamme ehdotuksen asiasisältöä.

40) Muu ehdotus ja sen perustelut

Ehdotus työryhmän esittämän uuden 17 §:n 3 momentin sanamuodoksi:

Säännöissä voidaan määrätä, että jäsenet käyttävät säännöissä erikseen mainituissa asioissa päätösvaltaansa jäsenäänestyksellä. Jäsenäänestys toimitetaan erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla.

Etäosallistuminen fyysisen kokouksen aikana, ennakköänet ja kokouksen jälkeen annetut äänet

a) Vain fyysisen kokouksen aikana tapahtuva osallistuminen tietoliikenneyhteydellä tai muulla teknisellä apuvälineellä (ns. on-line osallistuminen).

b) Myös ajallisesti fyysisen kokouksen ulkopuolella tapahtuva osallistuminen, kuten äänten antaminen ennakkoon tai jälkikäteen perinteisen postin tai teknisen apuvälineen avulla (ns. off-line osallistuminen).

LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUS ON VAIHTOEHDON b) MUKAINEN.

Seuraavissa kahdessa kysymyksessä kysytään kantaanne yllä esitelyihin vaihtoehtoihin a) ja b). Onko kokousosallistumiseksi laissa tarkoitettussa mielessä hyväksyttävä:

41) vaihtoehto a) Vain fyysisen kokouksen aikana tapahtuva osallistuminen tietoliikenneyhteydellä tai muulla teknisellä apuvälineellä (ns. on-line osallistuminen).

- * kannatan
- * hyväksyn
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * **vastustan X**

42) Perustelut

Luotamme yhdistysten kykyyn määritellä itselleen sopivat järkevät toimintatavat.

43) vaihtoehto b) Myös ajallisesti fyysisen kokouksen ulkopuolella tapahtuva osallistuminen, kuten äänten antaminen ennakkoon tai jälkikäteen perinteisen postin tai teknisen apuvälineen avulla (ns. off-line osallistuminen).

- * **kannatan X**
- * hyväksyn
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * vastustan

44) Perustelut

Käytännössä off-line-osallistumisen sijaan voitaisiin monissa tapauksissa uudistuksen jälkeen toivottavasti toteuttaa sähköinen jäsenäänestys, koska molemmissa on kysymys osallistumisesta muulla tavoin kuin reaaliaikaisessa kokouksessa. Emme kuitenkaan näe syytä vastustaa tällaisia osallistumismuotoja. Off-line-osallistumisen toteuttaminen järkevästi edellyttää käytännössä sitä, että jäsenet tuntevat päätettävät asiat jo etukäteen. Kokousten tarkoituksena on yleensä myös keskustella asioista. Onnistunut off-line-osallistuminen edellyttäisi sitä, että asioista keskustellaan riittävästi jo ennen kokousta.

45) Muu ehdotus ja sen perustelut

46) Yhdistyksemme/järjestömme on kiinnostunut kokouksen aikana tapahtuvan etäosallistumisen järjestämisestä/selvittämisestä lähivuosina.

Ei kiinnostunut/ei tarpeen 1 2 3 4 **5** Hyvin kiinnostunut

47) Perustelut

Piraattipuolue on kiinnostunut järjestämään joitakin kokouksia pääosin etäosallistumisen avulla ja sallimaan etäosallistumisen kaikissa kokouksissa. Sähköinen kokoustamismahdollisuus tulisi harkittavaksi todennäköisesti myös puoluevaltuuston osalta, jos sellainen perustetaan puolueelle jossakin vaiheessa. Kannatamme sitä, että käyttöön otettaisiin mahdollisuus järjestää kokous kokonaan sähköisesti, ilman varsinaista fyysistä kokousta.

48) Yhdistyksemme/järjestömme on kiinnostunut ennen tai jälkeen fyysisen kokouksen tapahtuvan etäosallistumisen järjestämisestä/selvittämisestä lähivuosina.

Ei kiinnostunut/ei tarpeen 1 2 **3** 4 5 Hyvin kiinnostunut

49) Perustelut

Piraattipuolue järjestänee lähinnä ennen kokouksia epävirallista vuoropuhelua jäsenistön kanssa esimerkiksi keskustelupalstalla. Muuten tällaisiin päätöksentekomenetelmiin tuskin tulee erityistä tarvetta. Tärkeämpänä pidämme sähköistä jäsenäänestystä.

Yhdistyksen hallituksen harkintavalta etäosallistumismahdollisuuden tarjoamisen suhteen

Työryhmässä oli eri mielipiteitä myös siitä, missä määrin säännöissä voidaan antaa yhdistyksen hallitukselle harkintavaltaa sen suhteen, tarjotaanko jäsenille etäosallistumismahdollisuutta kokoukseen vai ei. Osaltaan kannatusta on saanut malli, jossa

a) etäosallistumismahdollisuuden tarjoaminen olisi säännöissä mahdollista jättää myös hallituksen harkintaan.

b) hallituksen harkintavaltaa pitäisi rajoittaa lain pakottavalla tai tahdonvaltaisella säännöksellä.

LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUS ON VAIHTOEHDON a) MUKAINEN.

Seuraavissa kahdessa kysymyksessä kysytään kantaanne yllä esiteltyihin vaihtoehtoihin a) ja b).

50) Vaihtoehto a) etäosallistumismahdollisuuden tarjoaminen olisi säännöissä mahdollista jättää myös hallituksen harkintaan.

- * kannatan
- * hyväksyn
- * **ei kantaa X**
- * ongelmallinen
- * vastustan

51) Perustelut

Lailla ei tulisi rajoittaa hallituksen harkintavaltaa päättää etäosallistumisesta. Kuitenkin, mikäli päätösvalta on säännöissä annettu hallitukselle, tulisi myös esimerkiksi tietyllä määrällä yhdistyksen jäseniä olla oikeus hyvissä ajoin vaatia etäosallistumismahdollisuutta.

52) Vaihtoehto b) hallituksen harkintavaltaa pitäisi rajoittaa lain pakottavalla tai tahdonvaltaisella säännöksellä.

- * kannatan
- * hyväksyn
- * **ei kantaa X**
- * ongelmallinen
- * vastustan

53) Perustelut

Lailla ei tulisi rajoittaa hallituksen harkintavaltaa päättää etäosallistumisesta. Kuitenkin, mikäli päätösvalta on säännöissä annettu hallitukselle, tulisi myös esimerkiksi tietyllä määrällä yhdistyksen jäseniä olla oikeus hyvissä ajoin vaatia etäosallistumismahdollisuutta.

54) Muu ehdotus ja sen perustelut

Yhdistyksen jäsenten yksimielinen kokous ilman muodollista kokousta

55) Yhdistyslaissa on tarkoituksenmukaista säätää nimenomaisesti jäsenten yksimielisestä päätöksestä ilman muodollista kokousta.

- * kannatan
- * hyväksyn
- * **ei kantaa X**
- * ongelmallinen
- * vastustan

56) Perustelut

Esitetyn uuden 17 §:n 4 momentin säädökset jäsenten yksimielisestä päätöksenteosta ilman varsinaista kokousta on muotoiltu turhan hankaliksi. Lainkohdassa ei pitäisi edellyttää jokaisen jäsenen omakätistä allekirjoitusta, vaan muukin kirjallinen, esimerkiksi sähköpostitse tapahtuva hyväksyminen tulisi sallia.

Ehdotamme esitetyn uuden 17 §:n 4 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Jäsenet voivat yksimielisinä päättää yhdistyksen kokoukselle kuuluvasta asiasta ilman kokousta. Päätös on tehtävä kirjallisesti, päivättävä ja kunkin yhdistyksen jäsenen on hyväksyttävä se allekirjoituksella, sähköpostitse tai muulla vastaavalla tavalla kirjallisesti. Kirjalliseen päätökseen sovelletaan muuten, mitä yhdistyksen kokouksen pöytäkirjasta säädetään.

Etäosallistuminen mahdolliseksi myös valtuutettujen kokouksessa

57) Yhdistyslain mukaan yhdistyksen kokouksesta säädetty koskee lähtökohtaisesti soveltuvin osin myös valtuutettujen kokousta.

Lakiehdotuksen mukaan tästä pääsäännöstä ei ole syytä poiketa uusien etäosallistumista koskevien säännösten kohdalla, vaan säännökset on – työryhmässä esitetyin varauksin - perusteltua ulottaa myös valtuutettujen päätöksentekoon. Uudet mahdollisuudet voivat helpottaa esimerkiksi päätöksentekoa suurissa valtakunnallisissa järjestöissä, joissa valtuutetut ovat eri puolilla maata.

- * **kannatan X**
- * hyväksyn
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * vastustan

58) Perustelut

Piraattipuolue kannattaa etäosallistumisen mahdollisuuden ulottamista myös valtuutettujen päätöksentekoon. Kuten esityksessä todetaan, ei ole syytä jättää valtuutettujen päätöksentekoa muutoksen ulkopuolelle.

Liittoäänestykseen voisi osallistua myös teknisen apuvälineen avulla

59) Lakiehdotuksen mukaan liittomuotoisen yhdistyksen säännöissä voitaisiin määrätä teknisen apuvälineen käyttämisestä.

Apuvälineen käyttämisestä liittoäänestyksessä voitaisiin määrätä myös niissä tilanteissa, joissa nykyään voidaan määrätä jäsenäänestyksestä erillisissä äänestystilaisuuksissa tai postitse.

- * **kannatan X**
- * hyväksyn
- * ei kantaa
- * ongelmallinen
- * vastustan

60) Perustelut

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyslain 19 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Liittoäänestys toimitetaan erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla.

Muu etäosallistumista koskeva palaute

61) Muu etäosallistumiseen liittyvä ehdotus/kommentti

Muutokset on saatava mahdollisimman pikaisesti voimaan vielä vuoden 2009 aikana. Ehdotetut muutokset olisi voitu tehdä jo kymmenen vuotta sitten, joten ne ovat pahasti myöhässä. Uudistus on varmasti monien yhdistysten keskuudessa tervetullut.

Lainmuutoksessa on otettava huomioon mahdollisten etäosallistumistapojen kirjavuus. Lain ei tule vahingossakaan rajata mitään mahdollisuuksia pois. Esimerkkeinä moniin tilanteisiin varmasti hyödyllisistä etäosallistumistavoista tai sähköisistä jäsenäänestystavoista haluamme erityisesti mainita IRC-keskustelujärjestelmän* ja erilaiset keskustelupalstat, postituslistat ja apuvälineenä esimerkiksi wiki-ympäristöt ja näiden yhdistelmät.

Päätöksenteko verkossa on Piraattipuolueen hallituksen vakiintunut toimintatapa. Puolue ei olisi käytännössä pystynyt toimimaan millään järkevällä tavalla, jos hallituksen mahdollisuutta pitää verkkokokouksia olisi laissa rajoitettu.

Audio- ja video-osallistuminen ovat vain yhdenlainen osallistumistapa. Tekstipohjainen osallistuminen on usein selkeämpi ja monille osallistujille helpompi ratkaisu saada esitettyä asiansa mahdollisimman ymmärrettävästi. Reaaliaikaisen tekstipohjaisen keskustelun hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla edellyttää kuitenkin kokonaisuudessaan verkon välityksellä tapahtuvien kokousten sallimista.

Näemme erityisesti sähköisen jäsenäänestyksen mahdollistamisen tarpeellisena puolueen kannalta. Yhdistyksen varsinaiset kokoukset pidetään jatkossakin todennäköisesti pääosin perinteisinä kokouksina. Haluamme kuitenkin tarjota jäsenille myös etäosallistumismahdollisuuden. Poikkeuksen saattavat muodostaa ylimääräiset kokoukset, jos niitä joudutaan pitämään jotakin tiettyä yksittäistä asiaa varten. Nämä pidettäisiin todennäköisesti pääosin etäosallistumisen avulla, ja toivoisimme, että kokousten pitäminen myös pelkästään verkossa sallittaisiin.

* = Reaaliaikainen keskustelu siihen tarkoitettulla asiakasohjelmalla, jossa tekstimuotoiset keskustelut ja niiden kellonajat on helppo tallentaa, ja jossa on hyvät mahdollisuudet osallistujien valvontaan ja puheenvuorojen myöntämiseen antamalla kirjoitusoikeus yhdelle henkilölle kerrallaan.

Yhdistyksen taloushallinnon järjestäminen ja yhdistyksen tarkastus

62)-100) = Ei kantaa. / Ei perusteluja.

Toimeenpaneva johtaja

101)-116) = Ei kantaa. / Ei perusteluja.

Kommentit pykäläehdotuksista

117) Ei kantaa. / Ei perusteluja.

118) Yhdistyslain 17 § Jäsenten päätösvalta

Piraattipuolue pitää ehdotusta etäosallistumisen mahdollistamisesta kokouksissa erittäin kannatettavana ja toivottavana. Esitys on kuitenkin jäänyt siinä mielessä puolitiehen, että se ei mahdollista kokousten pitämistä kokonaan etäosallistumisella. Esityksestä ei käy ilmi, kuinka suuri osuus kokouksen osanottajista voi olla etäosallistujia. Tämä on tulkittavissa niin, että fyysisesti samassa paikassa olevia henkilöitä on oltava vähintään sen verran, että he yksinään muodostaisivat päätösvaltaisen kokouksen. Tämän pitäisi kuitenkin käydä esityksestä selkeämmin ilmi.

Piraattipuolue ei näe estettä kokonaan verkossa tai vaikkapa videoneuvotteluna pidettävien kokousten sallimiselle. Piraattipuolue oudoksuu mietinnössä esitettyä näkemystä, että "perinteisestä kokouksesta luopuminen voisi johtaa vaikeisiin rajanvetotilanteisiin muun muassa sen suhteen, milloin päätöksenteon voidaan katsoa tapahtuneen". Etäosallistumisessa on mahdollista käyttää

aivan samanlaista kokousmenettelyä kun perinteisissäkin kokouksissa. Päätöksenteko tapahtuu, kun keskustelu on käyty, esitykset tehty ja kun puheenjohtaja on ilmaissut päätöksen syntyneen.

Osallistumisoikeuden ja ääntenlaskennan oikeellisuuden selvittämistä koskevan maininnan (ehdotettu 17 §:n 2 momentti) tarkoitusta ja soveltamista olisi lakitekstissä tai ehdotuksen perusteluissa selvennettävä. Tällä hetkellä on vaikea ennustaa, miten mainittua kohtaa ryhdyttäisiin tulkitsemaan, ja se voisi pahimmillaan vesittää koko pykälän. Yhdistykset saattaisivat joutua turvautumaan niiden varallisuuteen nähden kalliisiin ratkaisuihin, taikka sellaisiin ratkaisuihin jotka eivät ole yleisesti käytössä (vaikkapa vahva sähköinen tunnistaminen).

Lain tulisi olla muotoiltu siten, ettei se aseta ylimääräisiä rajoitteita henkilön tunnistamiseen ja siten estä tehokkaiden ja kunkin yhdistyksen tarpeisiin parhaiten soveltuvien etäosallistumistapojen valintaa. Laissa voitaisiin vaihtoehtoisesti esimerkiksi todeta, että henkilöllisyyden varmentamiseksi riittää yhdistyksen itsensä sopivaksi katsoma tunnistamistapa. Lakia ei missään tapauksessa pitäisi tulkita niin, että se edellyttäisi kasvojen näkemistä (eli videoyhteyttä) tai perustuisi sähköiseen henkilökorttiin tai vastaavaan. Laki ei myöskään missään tapauksessa saisi aiheuttaa internetin kautta tapahtuvalle kokouksessa äänestämislle sellaisia rajoituksia, jotka käytännössä estäisivät sen tai aiheuttaisivat kohtuuttoman suuria kustannuksia.

Haluaisimme myös, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön.

Ehdotamme esitetyn uuden 17 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Säännöissä voidaan määrätä, että kokoukseen voidaan osallistua tai kokous voidaan pitää kokonaan postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla.

Esitetyn uuden 17 §:n 4 momentin säädökset jäsenten yksimielisestä päätöksenteosta ilman varsinaista kokousta on muotoiltu turhan hankaliksi. Lainkohdassa ei pitäisi edellyttää jokaisen jäsenen omakätistä allekirjoitusta, vaan muukin kirjallinen, esimerkiksi sähköpostitse tapahtuva hyväksyminen tulisi sallia.

Ehdotamme esitetyn uuden 17 §:n 4 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Jäsenet voivat yksimielisinä päättää yhdistyksen kokoukselle kuuluvasta asiasta ilman kokousta. Päätös on tehtävä kirjallisesti, päivättävä ja kunkin yhdistyksen jäsenen on hyväksyttävä se allekirjoituksella, sähköpostitse tai muulla vastaavalla tavalla kirjallisesti. Kirjalliseen päätökseen sovelletaan muuten, mitä yhdistyksen kokouksen pöytäkirjasta säädetään.

119) Yhdistyksen 19 § Liittoäänestys

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyksen 19 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Liittoäänestys toimitetaan erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla.

120) Yhdistyksen 22 § Muun päätöksenteon järjestäminen

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyksen 22 §:n sanamuodoksi seuraavaa:

"erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla"

"läänihallituksen tulee päätöksenteon järjestämistä vaatineen jäsenen hakemuksesta oikeuttaa hakija järjestämään äänestystilaisuus tai etä-äänestys yhdistyksen kustannuksella tai velvoittaa hallitus siihen sakon uhalla"

121) Ei kantaa. / Ei perusteluja.

122) Yhdistyksen 24 § Kokouskutsu

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyksen 24 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Jos etäosallistuminen kokoukseen on mahdollista, tästä on mainittava kokouskutsussa. Kokouskutsussa on lisäksi mainittava, jos etäosallistumismahdollisuutta käyttävän jäsenen puhevallan käyttäminen on rajoitettua.

123) Ei kantaa. / Ei perusteluja.

124) Yhdistyksen 27 § Päätöksentekojärjestys

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Piraattipuolue kannattaa sanan "jäsenäänestys" käyttöönottamista. Sana on jo yleisessä käytössä ja sen puuttuminen yhdistyslaista on selkeä puute. Haluaisimme myös, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyksen 27 §:n 1 momentin 2 kohdan sanamuodoksi seuraavaa:

2) äänten mennessä tasan se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa, tai, jos päätös tehdään ilman kokousta jäsenäänestyksellä, arvalla ratkaistava tulos; sekä

125) Yhdistyksen 28 § Vaalit

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyksen 28 §:n sanamuodoksi seuraavaa:

Ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla toimitettavassa vaalissa noudatetaan suhteellista vaalitapaa, jolle säännöissä ole toisin määrätty.

126) Yhdistyksen 29 § Vaalien toimittaminen

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyksen 29 §:n 4 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin taikka etä-äänestystä käytettäessä vastaavalla teknisellä menetelmällä. Tasatulos vaalissa ratkaistaan arvalla.

127) Yhdistyksen 30 § Äänestys- ja vaalijärjestys

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Haluaisimme kuitenkin, ettei vaikeasti

ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyslain 30 §:n sanamuodoksi seuraavaa:

Jos yhdistyksen päätösvaltaa käytetään erillisissä äänestystilaisuuksissa tai etä-äänestyksenä postitse, tietoliikenneyhteyden avulla tai muulla vastaavalla tavalla, yhdistyksen on hyväksyttävä tätä varten äänestys- ja vaalijärjestys, johon on otettava tarvittavat äänestystä ja vaalia koskevat tämän lain säännöksiä ja yhdistyksen sääntöjä täydentävät määräykset.

128) Yhdistyslain 31 § Pöytäkirjan laatiminen

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Piraattipuolue kannattaa sanan "jäsenäänestys" käyttöönottamista. Sana on jo yleisessä käytössä ja sen puuttuminen yhdistyslaista on selkeä puute. Haluaisimme myös, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyslain 31 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Jos päätösvaltaa on käytetty ilman kokousta jäsenäänestyksessä, yhdistyksen hallituksen on huolehdittava siitä, että menettelystä päätöksenteossa, äänen laskennasta ja sen tuloksesta sekä tehdystä päätöksestä laaditaan päivätty ja hallituksen puheenjohtajan allekirjoittama pöytäkirja.

129) Yhdistyslain 32 § Päätöksen moitteenvarauus

Piraattipuolue kannattaa ehdotuksen asiasisältöä. Piraattipuolue kannattaa sanan "jäsenäänestys" käyttöönottamista. Sana on jo yleisessä käytössä ja sen puuttuminen yhdistyslaista on selkeä puute. Haluaisimme myös, ettei vaikeasti ymmärrettävää ilmaisua "tekninen apuväline" oteta käyttöön. Piraattipuolue ehdottaa yhdistyslain 32 §:n 2 momentin sanamuodoksi seuraavaa:

Kanne on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä tai, jos päätös on tehty ilman kokousta jäsenäänestyksessä, kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirja on päivätty. Jollei kannetta nosteta määräajassa, päätöstä on pidettävä pätevänä.

131)-140) = Ei kantaa. / Ei perusteluja.

141) Muita yhdistyslain pykäliin liittyviä ehdotuksia, havaintoja ja kommentteja

Sähköistä toimintaa koskevia lakeja valmisteltaessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei vahingossa luoda liian tiukasti perinteisten toimintatapojen ajatuksista kiinni pitäviä vaatimuksia, jotka tekevät sähköisen toiminnan käytännössä mahdottomaksi tai nostavat kustannukset niin suuriksi, ettei pienehköjen yhdistysten ole mahdollista toimia sähköisesti. Yhdistyslakia säädettäessä tulee tarkkaan ottaa selvälle yhdistysten vakiintuneet toimintatavat. Lain termistön tulisi olla yleisesti käytettyä.

Yleistä

142) Kommentit ja palaute kyselystä

Esimerkiksi koitteko tämänkaltaisen kyselyn olevan hyvä tapa osallistua lainvalmisteluun? Mikä oli toimivaa, mikä huonoa?

Piraattipuolue arvostaa suuresti tämän kyselyn kaltaisten sähköisten osallistumismenettelyjen kehittämistä. Katsomme, että kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen lainvalmisteluun osallistumista pitää edelleen monipuolistaa. Tällaisten kyselyjen yleinen käyttöönotto kaikkien merkittävien lakihankkeiden valmisteluvaiheessa olisi toivottavaa. Kyselyyn vastaaminen kunnolla edellytti melko perusteellista työryhmän mietintöön tutustumista. Tätä ei toki voi kokonaan välttää, mutta

kysymysten yhteydessä olisi ehkä voitu selostaa tarkemmin kysymysten taustalla olevia työryhmän ehdotuksia. Lisäksi kuhunkin kysymykseen liittyvän pykäläehdotuksen olisi hyvä olla yhden klikkauksen päässä vastauslomakkeessa, jotta sitä voisi helposti tarkastella vastatessaan.

143) Muu palaute